

млн. дол. США. Але на початок 2011 року на розвиток сільського господарства було інвестовано 833,7 млн. дол. США.

Для кращого розвитку аграрного сектору економіки необхідна краща підтримка держави. Міжнародні зобов'язання у зв'язку з вступом до СОТ змусили український уряд скоротити обсяг державної підтримки аграрного сектора в 2009 і 2010 роках до 8,2 млрд. грн. За офіційними даними, середній рівень рентабельності виробництва продукції рослинництва за період 2008-2010 рр. складав 20,9 %, тваринництва – 4,5%, тоді як для його розширеного відтворення необхідно 45-50%. Підтримка держави повинна бути направлена на забезпечення прибутковості виробництва.

Основними цілями даної підтримки є:

- впровадження новітніх технологій у виробництво продукції;
- розвиток сільськогосподарського машинобудування;
- підтримка дрібних товаровиробників, сімейних ферм;
- охорона земель; - розвиток ринкової інфраструктури.

Підтримка аграрного сектору повинна полягати у постійній і цілеспрямованій діяльності державних органів і недержавних інститутів, які діяли б через систему методів стимулювання та регулювання, спрямованих на створення сприятливих економічних умов діяльності суб'єктів господарювання.

Для того, щоб доходи сільськогосподарських підприємств підвищувалися необхідно орієнтувати державну діяльність на інноваційний та інвестиційний розвиток, удосконалити законодавчу базу, надавати кращу фінансову підтримку, розвивати наукову сферу виробництва технологій, покращувати умови кредитування, замінити застаріле обладнання.

УДОСКОНАЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Любима А.Р., студентка,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Внутрішній контроль є системою безупинного спостереження за ефективністю використання майна господарського суб'єкта, законністю і доцільністю господарських операцій і процесів,

---

* Науковий керівник – Маренич Т.Г., д.е.н., професор

збереженням грошових коштів і матеріальних цінностей, а також одним із прийомів перевірки виконання прийнятих рішень.

Проблемам розвитку внутрішнього контролю на підприємствах України присвятили свої праці багато авторів, зокрема Бутинець Ф., Валусв Б., Гавришко І., Гриліцька А., Єгарміна В., Івануса Н., Кужельний М., Рудницький В., Сопко В., Сокін А., Футорангська Ю., Чумаченко М., Шевчук В. та інші, окремі положення потребують подальшого опрацювання.

Дослідження діючої практики суб'єктів господарювання підтверджує, що одним із основних недоліків є порушення порядку проведення інвентаризації, не затвердження графіку документообігу, відсутність належної організації внутрішнього контролю у процесі надходження, відпуску у виробництво, списання, вибуття цінностей та їх реалізації. Суттєвим недоліком у здійсненні внутрішнього контролю на підприємствах є дублювання контрольних функцій бухгалтерської, економічної і контрольно-ревізійних служб.

Контроль доцільно організувати в три етапи: попередній, поточний та контроль за результатами.

Удосконалення контролю підприємств має починатися із вдосконалення нормативно-правових документів та методичних рекомендацій, що мають чітко і недвозначно регулювати всі аспекти здійснення контролю системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності на підприємстві.

З метою підвищення ефективності контролю важливо на рівні підприємства здійснювати внутрішній контроль у двох формах: господарський контроль – з боку керівників і фахівців відділів і служб та бухгалтерський – з боку працівників бухгалтерій. Такий контроль повинен здійснюватися фахівцями підприємств за функціональним принципом.

З метою удосконалення та підвищення дієвості внутрішнього контролю дуже важливо більш чітко визначити його контрольні функції, координувати діяльність структурних підрозділів безпосередньо на підприємствах. Дуже важливо здійснювати внутрішній контроль у період виконання завдань, щоб переконатися у їх реальності. Процес виконання завдань варто контролювати до закінчення намічених термінів, що дає можливість переконатися у досягнанні поставленої мети.

Основну увагу варто звертати на перевірку економічної ефективності і доцільності як окремих операцій, так і всієї діяльності підприємства, його структурних відділів і підрозділів.

Серед методів підвищення ефективності системи внутрішнього контролю на сучасних підприємствах найбільш доцільними та дієвими є методи розподілу повноважень і відповідальності між працівниками, ротація кадрів, здійснення контролю за окремими напрямками підприємницької діяльності, удосконалення контролю при плануванні продажу, формування справи-дос'є на покупців і замовників, діагностика і прогнозування проблем. Контроль має здійснюватися фахівцями, компетентними в питаннях економіки, технології та організації відповідної галузі, фінансових і виробничих процесах, а також інших ділянках діяльності.

Для посилення боротьби з нестачами і розкраданнями необхідно здійснювати внутрішньогосподарський контроль об'єднаними зусиллями всіх спеціалістів, керівників господарських підрозділів та бухгалтерських служб. При цьому особливе значення має щоденний контроль за переміщенням цінностей на окремих об'єктах підприємства.

Особливо важливим методом оптимізації контрольної системи підприємства є бюджетний контроль, який забезпечує своєчасне виявлення відхилень фактичних показників від запланованих, їх причини та забезпечує відповідну реакцію на них. Результати здійснення такого контролю повинні відображатись у щоденних, тижневих, декадних, місячних і кварталних контрольних звітах.

Саме такий контроль дає можливість здійснити кваліфіковану і всебічну перевірку всієї фінансово-господарської діяльності підприємства, розкрити причини недоліків, накреслити шляхи для вчасного їх усунення.

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Любима А.Р., студентка,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Організація бухгалтерського обліку — це сукупність дій зі створення цілісної системи бухгалтерського обліку, підтримання і підвищення рівня її організованості, функціонування якої спрямоване на забезпечення інформаційних потреб користувачів облікової інформації, включаючи вибір форм організації та формування

---

* Науковий керівник – Маренич Т.Г., д.е.н., професор